

Coffeeshops, jeugd en toerisme

D.J. Korf, M. van der Woude, A. Benschop en T. Nabben

Criminologisch Instituut Bonger / Universiteit van Amsterdam

Bestellingen: Criminologisch Instituut Bonger

Kenmerk: [EWB 99.147b](#)

Samenvatting

Het doel van het onderzoek is te achterhalen welke de effecten zijn van met name het verlagen van de maximale transactiehoeveelheid van cannabis van dertig naar vijf gram en het verhogen van de leeftijdsgrens voor bezoek aan coffeeshops van 16 naar 18 jaar. Het onderzoek beschouwt de handhaving op bestuurlijk niveau en de naleving op het niveau van de coffeeshops. Voor de effecten is gekeken naar de aanbodzijde, de coffeeshops, en de vraagzijde, de consumenten. Er zijn telefonische interviews afgenomen bij de handhavers en documenten geanalyseerd bij twintig gemeenten met een verdiepingsslag bij zes gemeenten. In vier van de zes grensgemeenten is geobserveerd en hebben klantentellingen plaatsgehad in coffeeshops. Daarnaast zijn 242 interviews afgenomen bij drugtoeristen en is coffeeshoppersoneel geïnterviewd. Er heeft een secundaire analyse plaatsgehad op de gegevens van schoolsurveys, landelijk en alleen op Amsterdam betrekking hebbend. Ter verdieping is etnografisch veldonderzoek gedaan in drie gemeenten.

De belangrijkste resultaten en conclusies zijn:

- De invoering van de vijfgramsnorm heeft niet geleid tot een vermindering van het aantal drugtoeristen.
- De onderzoekresultaten maken niet aannemelijk dat de vijfgramsnorm een bedreiging vormt voor het principe van 'scheiding der markten'. Anders gezegd: de vijfgramsnorm lijkt drugtoeristen niet te doen uitwijken naar andere verkooppunten dan de gedoogde coffeeshops. Het onderzoek was echter vooral gericht op bezoekers van coffeeshops en niet van andere verkooppunten.
- Het cannabisgebruik onder minderjarigen is gestabiliseerd. Minderjarigen kopen cannabis vaker buiten de coffeeshops, via vrienden en kennissen.

Deze verplaatsing van de cannabismarkt op gebruikersniveau onder de minderjarigen heeft niet geleid tot de gevreesde verhoging van het harddruggebruik. Het landelijk gebruik van harddrugs door minderjarigen is afgenomen sinds de verhoging van de leeftijdsgrens in 1996.